

NEJVYŠŠÍ SOUD

Burešova 20, 657 37 Brno

Úplné znění Opatření předsedy Nejvyššího soudu č. 3/2018, včetně změn provedených
Dodatkem č. 1 ze dne 3. 7. 2018, účinného od 4. 7. 2018

Sp. zn. S 339/2018

Opatření předsedy Nejvyššího soudu č. 3/2018 Interní protikorupční program

Preambule

Interní protikorupční program Nejvyššího soudu (dále také "IPP NS") je dokument, který vychází z Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 (schválená usnesením vlády ze dne 15. prosince 2014, č. 1057), usnesení vlády ze dne 21. prosince 2015, č. 1077 a usnesení vlády ze dne 29. listopadu 2017, č. 853. Dále reflektuje Resortní interní protikorupční program Ministerstva spravedlnosti ze dne 7. května 2018, č. j. MSP-3/2018-OK-OFK/44.

Čl. 1

Cíle interního protikorupčního programu

- 1) Cílem zpracování IPP NS je vytvořit u Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) prostředí rezistentní vůči korupci, vhodnými průběžně přijímanými opatřeními toto prostředí posilovat, zejména posilováním morální integrity soudců a zaměstnanců soudu, aktivní propagací etických zásad, např. v rámci vzdělávání soudců a zaměstnanců soudu, propagací protikorupčního postoje ze strany vedení soudu a všech vedoucích pracovníků. Nedílnou součástí podpory protikorupčního prostředí je nastavení systému pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.
- 2) IPP NS by měl sloužit k včasnému rozpoznávání rizik, objektivně existujících či subjektivně předpokládaných v procesech, které probíhají v rámci veškeré činnosti NS. Současně by měl obsahovat preventivní opatření eliminující tato korupční rizika již v zárodku. Nástrojem pro řízení rizik je mapa korupčních rizik, která je součástí IPP NS. Důležitým prvkem je významnost rizika. Na rizika s vyšší mírou významnosti a pravděpodobností výskytu je třeba nastavit kontrolní mechanismy a zaměřit prověřkovou činnost. U rizik s menší mírou pravděpodobnosti výskytu klást důraz na dodržování Etického kodexu, vzdělávání zaměstnanců, výběr zaměstnanců, nastavení systému pro oznamování korupce.
- 3) Hlavním cílem řízení korupčních rizik je ochránit majetek státu a minimalizovat škody. Aktivním řízením korupčních rizik by IPP NS měl vnášet do řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem brání vzniku možného korupčního prostředí nebo možnosti nepřímého zvýhodňování. K tomu by měla napomáhat funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech, pravidelné hodnocení korupčních rizik a prověřování rizikových oblastí.

Čl. 2 Vymezení základních pojmů

- 1) **Klientelismus** je neoficiální systém organizace založený na protekci, konexích a rozhodnutích „v zákulisí“ nebo uvnitř struktur politické moci. Lze ho též chápat jako vztah, kde veřejné činitele a zájemce o státní zakázky spojuje společný osobní prospěch, proto se navzájem chrání nebo z nabízené a přijímané ochrany mají (finanční) prospěch.
- 2) **Korupce** (latinsky *corrumpere* = kazit, oslabit, znetvořit, podplatit) je zneužívání veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních či skupinových zájmů, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného v soukromé sféře. Motivem je získání neoprávněného zvýhodnění pro sebe nebo jiného, na které není nárok. Pojem korupce nelze zužovat pouze na přímé úplatkářství, dalšími formami korupce jsou rovněž klientelismus, propojující soudce a zaměstnance s podnikatelskou sférou poskytováním vzájemných výhod a nepotismus.
- 3) **Nepotismus** je zvýhodňování, prosazování příbuzných, případně přátel a dalších spřízněných osob z pozice svého postavení při obsazování nejrůznějších funkcí, mnohdy oproti lépe kvalifikovaným kandidátům.
- 4) **Úplatek** je neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.
- 5) **Střet zájmů** je situace, ve které je osoba odpovědná dvěma nebo více různým organizacím či autoritám, jejichž požadavky na její chování se více či méně zásadním způsobem rozcházejí. Je to stav, kdy určitý subjekt, který je povinen něco konat (nebo se naopak nějakého jednání zdržet), se současně dostává i do pozice subjektu, jemuž je takové plnění (zdržení se) ku prospěchu nebo naopak ke škodě.
- 6) Smyslem **supervize** je rozvíjet profesní dovednosti supervidovaných, posilovat vztahy v pracovním týmu a nacházet řešení problematických situací. V procesu supervize poskytuje supervizor supervidovanému zpětnou vazbu k jeho práci. Supervize má většinou formu rozhovoru mezi supervizorem a supervidovaným. Supervize zvyšuje účinnost práce zaměřením se na její cíle, zvyšuje i kvalitu práce zaměřením se na průběh (proces). Ústřední pozornost je věnována vztahům, které jsou v pomáhajících profesích snad nejdůležitějším prostředkem k dosahování cílů a nejvýraznější známkou kvality práce. Supervize obsahuje složky podpory (nadhledu) a kontroly (dohledu) a zaručuje dobrou úroveň odbornosti jak v oblasti schopností, vědomostí a dovedností, tak kompetenci osobně etickou a hodnotovou.
- 7) **Veřejné prostředky** jsou veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, organizační složce státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky.
- 8) **Koordinátor IPP** je zaměstnanec soudu pověřený předsedou NS protikorupční agendou.

Čl. 3

Obecná opatření interního protikorupčního programu

Ke snižování rizika výskytu korupce u NS obecně přispívají opatření, spočívající v dodržování právních předpisů, jež lze rozdělit do následujících oblastí:

1) **Obecná oblast**

- Důsledně dodržovat právní předpisy.
- Maximálně zprůhlednit všechny činnosti, při kterých může ke korupčnímu jednání docházet.
- Zavést vícestupňové rozhodování a udržovat účinný vnitřní kontrolní systém.
- Zavést dle kapacitních možností pravidlo čtyř očí, každá činnost by měla být monitorována dvěma navzájem nezávislými zaměstnanci.
- Dodržovat Etický kodex Nejvyššího soudu.
- Pořizovat zápisy ze všech uskutečněných jednání, které se přímo týkají rozhodování nebo postupu v níže uvedených oblastech.

2) **Oblast veřejných zakázek**

- Postupovat podle ustanovení zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, a instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 25. 10. 2017, č. j. MSP-89/2017-OPR-Z, o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění.
- Trvale využívat monitorovací a kontrolní systém procesu zadávání veřejných zakázek.
- Zajistit povinné vzdělávání v oblasti veřejných zakázek (vzdělávání managementu).
- Při zadávání podmínek a vyhodnocování nabídek uplatňovat transparentnost a nediskriminační charakter kritérií.
- Výběrové komise sestavovat při zohlednění personálních možností NS tak, aby byla možnost korupčního jednání minimalizována (např. formou rotací zaměstnanců).

3) **Oblast uzavírání a realizace smluv**

Oblastí realizace a uzavírání smluv se rozumí zajištění dodávek zboží, služeb a stavebních prací pro potřeby NS.

- Provádět vyhodnocování aktuálních nabídek před výběrem a rozhodnutím o dodavateli.
- Zajistit dodržování cenových relací v čase a místě obvyklých (např. průzkumem trhu apod.).
- Řádná kontrola plnění závazků vyplývajících z uzavřených smluv a uplatňování práv plynoucích ze smluvních vztahů k ochraně zájmů NS.

4) **Oblast hospodaření s majetkem státu**

- Zamezit nedůvodnému proplácení nedokončených (neúplných) stavebních prací nebo nerealizovaných služeb a dodávek především výkonem důsledné kontroly ze strany příkazce operace a hlavního účetního před poskytnutím platby dodavateli.
- Zamezit nedůvodnému poskytování záloh (plateb předem) dodavatelům především výkonem důsledné kontroly ze strany příkazce operace a hlavního účetního. Zálohy poskytovat pouze v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními.
- Při uzavírání nájemních smluv dbát na to, aby nájemné bylo sjednáno ve výši v místě a čase obvyklé.

5) **Oblast kontrolní**

- Provádět namátkové kontroly činností. Vedoucí zaměstnanci v rámci vymezených povinností, pravomocí a odpovědností, zajistí účinný a důsledný systém kontroly výkonu činnosti ve své řídicí působnosti.
- V průběhu kontroly spolupracovat s věcně příslušnými úseky.

- Ke kontrolním zjištěním přijímat adekvátní nápravná opatření a provádět kontrolu jejich realizace, úplnosti a účinnosti.
- 6) **Oblast řídicí**
- Na poradách všech řídicích úrovní věnovat dostatečný prostor boji proti korupčnímu jednání.
 - Vytvářet předpoklady pro soulad platového ohodnocení zaměstnance se stanovenými povinnostmi a odpovědnostmi tak, aby jakákoliv možnost ke zneužívání svěřených pravomocí byla pro něj aktuálně i perspektivně zjevně nevýhodná.
 - Důsledně dbát, aby vedoucí zaměstnanci a zaměstnanci pověřeni výkonem kontroly po linii řízení měli své povinnosti zapracovány v popisu pracovní činnosti.
 - Nekompromisně řešit všechny náznaky a zjištěné případy korupčního jednání.
 - Důsledně kontrolovat rizikové činnosti a pravidelně je vyhodnocovat.
 - V případě pochybení nebo selhání zaměstnance seznámit ostatní zaměstnance na pracovních poradách s případem a s opatřeními, která byla přijata.
 - Za porušení povinností stanovených právním předpisem nebo interním aktem řízení uplatňovat vůči zaměstnancům příslušné sankce.
- 7) **Oblast přijímání nových zaměstnanců**
- Zabezpečit objektivnost procesu přijímání nových zaměstnanců.
 - Pro eliminaci nepotismu obsazovat vedoucí funkce zásadně na základě řádného výběrového řízení.
 - Při obsazování pracovních míst s výrazným rizikem potencionálních korupčních nabídek využívat i možnost psychologického vyšetření uchazeče.
 - Vyhledávat uchazeče, kteří mají a pravděpodobně si zachovají vysoký standard osobní etiky.
- 8) **Oblast vzdělávání**
- Poskytovat novým zaměstnancům v rámci vstupního školení základní a zásadní informace z hlediska boje proti korupci, zejména ve vztahu k zásadám Etického kodexu NS.
 - Zajistit pro zaměstnance v průběhu jejich pracovní kariéry absolvování adekvátní odborné přípravy, která by měla zahrnovat i problematiku etiky a bezúhonnosti.
 - Organizovat specializované kurzy zaměřené na protikorupční jednání.
- 9) **Oblast legislativní činnosti**
- Při přípravě a posuzování nových právních předpisů nebo novelizací stávajících právních předpisů analyzovat a vyhodnocovat v nich možné zdroje protikorupčního jednání a usilovat o jejich eliminaci. Obdobně postupovat při přípravě a posuzování interních aktů řízení.
- 10) **Oblast výkonu soudní moci**
- Důsledné dodržování obecně závazných právních předpisů při výkonu rozhodovací činnosti soudu.
 - Dodržovat a dbát o nezávislost rozhodovací činnosti soudců.

Hlavní zásady interního protikorupčního programu

Čl. 4

Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

- 1) Základními hodnotami, které NS prosazuje, jsou mimo jiné otevřenost, rychlost a zákonnost při rozhodování ve všech oblastech činnosti a také účelné, hospodárné a efektivní nakládání s veřejnými prostředky a jinými zdroji. Pro NS je proto prioritou realizace protikorupční politiky s nulovou tolerancí.

- 2) Cílem je snižovat motivaci soudců a zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.
- 3) Prostředím, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu svěřeného k hospodaření NS, je jedním ze základních pilířů IPP NS. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad, kontrola dodržování etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.
- 4) Konkrétními nástroji k vytváření a posilování protikorupčního klimatu na NS jsou:

a) Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Hlavním úkolem je rozšíření základních povinností každého vedoucího zaměstnance o prosazování protikorupčního postoje. Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování Etického kodexu Nejvyššího soudu při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Způsob realizace: Aktivní účast vedoucích zaměstnanců na školicích akcích spojených s protikorupční tematikou. Informování zaměstnanců o konkrétních příkladech z praxe soudů vč. jejich řešení a důsledků.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

b) Etický kodex Nejvyššího soudu

Etický kodex Nejvyššího soudu (dále jen „Kodex“) stanovuje chování a povinnosti soudců a zaměstnanců, které přímo nevyplývají ze zákona či z vnitřních předpisů. Kodex dále detailněji rozvádí problematické oblasti, jako jsou např. dary, střet zájmů, apod. Jeho implementace spočívá v aktivní propagaci a sledování jeho účinnosti. Text Kodexu lze najít na intranetu ve složce Dokumenty a na webu NS v rubrice Boj proti korupci.

Způsob realizace: Kodex je jednoduše dostupný pro všechny soudce a zaměstnance na intranetu a webu NS. Porušení Kodexu musí být zároveň porušením povinnosti vyplývajících z vnitřních předpisů organizace.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

c) Vzdělávání soudců a zaměstnanců

Hlavním úkolem je zajistit především vstupní vzdělávání a případně následná školení soudců a zaměstnanců na všech úrovních. Vzdělávání soudců a zaměstnanců v protikorupční problematice musí být orientováno na význam ochrany majetku státu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně soudců a zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy vedení soudu v případě potvrzení korupčního jednání. Soudce i zaměstnanec je neprodleně po nástupu k soudu seznámen personálním oddělením s Kodexem, což potvrzuje svým podpisem.

Způsob realizace: Posilovat účinnost a snižovat riziko formálnosti protikorupčního vzdělávání. Téma případného školení či semináře volit tak, aby odráželo činnost a zaměření účastníků, s případným uváděním zobecněných případů korupčního jednání.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci,
personální oddělení

Termín: trvale

d) Systém pro oznámení podezření na korupci

Zavedení systému umožňujícího oznámení při podezření na korupci ze strany soudců, zaměstnanců či třetích stran (např. účastníci řízení, advokáti, insolvenční správci, obchodní nebo smluvní partneři, dodavatelé služeb apod.). Správně vytvořený systém pro oznamování podezření na korupci poskytuje soudcům a zaměstnancům odpovídající prostor či prostředky, jejichž použití má důvěru soudců i zaměstnanců. Řádně prošetřeno musí být i anonymní oznámení týkající se korupčního jednání. Vytvořený systém je nezbytné aktivně ze strany vedení soudu a všech vedoucích zaměstnanců propagovat.

Systém pro prověřování podezření na korupci je zpravidla dvoustupňový:

1. Úvodní posouzení relevance oznámené informace.
2. Prověření oznámených informací.

Oznámení při podezření na korupci lze provést prostřednictvím protikorupční linky NS na e-mailové adrese korupce@nsoud.cz nebo prostřednictvím poštovní adresy – Nejvyšší soud, Burešova 20, PSČ 657 37, Brno. Alternativně lze oznámení na korupci provést prostřednictvím protikorupční linky MSp – telefonní číslo **+420 221 997 595**, na e-mailové adrese korupce@msp.justice.cz nebo prostřednictvím poštovní adresy – Ministerstvo spravedlnosti, odbor kontroly, Vyšehradská 16, PSČ 128 10, Praha 2. Pro přijímání oznámení lze využít i možnosti anonymního oznámení nebo členů Etické komise.

Způsob realizace: Důvěryhodné systémy pro oznamování mají procesně i pozičně rozpracovány závazné postupy pro nakládání s oznámenými skutečnostmi. Soudci a zaměstnanci vytvořený systém znají, důvěřují mu a oznamují jeho prostřednictvím podezření na korupci zejména za účelem ochrany majetku státu.

Zodpovídají: koordinátor IPP

Termín: trvale

e) Ochrana oznamovatelů, soudců a zaměstnanců

Nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči soudci nebo zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represi za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění korupčního jednání.

Nastavené ochranné postupy a pravidla musí obsahovat i ochranu soudců a zaměstnanců, u kterých se, jako u oznámených, v rámci posouzení oznámení možného korupčního jednání neprokáže pochybení.

Způsob realizace: V rámci IPP NS je jednoznačně deklarována ochrana oznamovatelů, soudců a zaměstnanců.

Zodpovídají: Etická komise NS

Termín: trvale

Čl. 5 Transparentnost

- 1) Cílem je odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.
- 2) Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu jak soudci a zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce a tím odrazuje od korupčního jednání.
- 3) Hlavními nástroji jsou:

a) Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Transparentní postupy a zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky soudcům, zaměstnancům a další veřejnosti, zveřejňování informací centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování. Zveřejňování informací musí být prováděno v souladu s platnou legislativou, v rozsahu daném vnitřním resortním předpisem.

Zveřejnění bude provedeno v rozsahu:

- **Informace o rozpočtu**
Informace o hospodaření s veřejnými prostředky jsou vkládány na portál státní pokladny (Rozpočtové a účetní informace z Integrovaného systému Státní pokladna). Internetový odkaz k informacím o rozpočtu:
<http://monitor.statnipokladna.cz/2018/statni-rozpocet/oss-sf/48510190>
- **Informace vztahující se k výběru dodavatelů, vč. veřejných zakázek**
Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j.: MSP-89/2017-OPR-Z, o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti, Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 435/2010-EO-R, o postupu při financování programů reprodukce majetku v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění.
- **Informace vztahující se k nakládání s majetkem soudu**
Nemovitý majetek – Centrální registr administrativních budov (CRAB). Údaje jsou vkládány pověřenou osobou NS. Movitý majetek – Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 152/2011 ze dne 27. 9. 2011, o inventarizaci majetku a závazků. Příloha k instrukci 326/2013-EO-SP – Přehled majetků určených k inventarizaci. Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 435/2010-EO-R, o postupu při financování programů reprodukce majetku v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění. Informační rozpočtový a ekonomický systém pro organizační složky státu (IRES) – obsahuje dlouhodobý majetek, drobný dlouhodobý majetek, operativní evidenci majetku, cizí majetek a evidenci instalací s využitím jednotlivých číselníků.
- **Informace o uskutečněných veřejných zakázkách vč. zakázek malého rozsahu**
Národní elektronický nástroj (NEN), historické profily NS jako zadavatele jsou v elektronickém nástroji e-Gordion (TENDERARENA). Zveřejňování dokumentů se provádí v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, a Instrukcí Ministerstva spravedlnosti ze dne 25. 10. 2017, č. j.: MSP-89/2017-OPR-Z, o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění.
Internetový odkaz vztahující se k profilu zadavatele:
<https://nen.nipez.cz/SeznamPlatnychProfiluZadavatele/MultiprofilZakladniUdajeOZadavatelem-48190250/MultiprofilZakladniUdajeOZadavatelem-48190250>
- **Uzavřené smlouvy, vč. dodatků**
Evidence smluv v IRES
- **Zveřejňování smluv a faktur**

Zákon č. 340/2015 Sb., o registru smluv, v platném znění.

Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. MSP-82/2015-OSU-OSU.

Internetový odkaz:

<http://data.justice.cz/SitePages/soudy/Nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD%20soud%20%C4%8CR.aspx>

Způsob realizace: V souvislosti s hospodařením či nakládáním s majetkem státu je uplatňována zásada, že tam, kde zákon připouští variantní splnění daného ustanovení, postupuje NS podle resortního nebo vlastního vnitřního předpisu. Takto zpracovaný systém vnitřních předpisů soudu vytváří základnu pro zveřejňování informací.

Zodpovídají: vedoucí úseků, vedoucí oddělení

Termín: trvale

b) Zveřejňování informací o systému rozhodování

Transparentní aktivní zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování NS soudcům, zaměstnancům a veřejnosti. Zveřejňování informací musí být prováděno v souladu s platnou legislativou, v rozsahu daném resortními a vnitřními předpisy.

Zveřejnění bude provedeno v rozsahu:

➤ **Informace o struktuře soudu, vyjadřující vztahy podřízenosti a nadřízenosti**

Rozvrh práce pro příslušný rok a jeho změny, organizační struktura soudu, povinně zveřejňované informace podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a úřední deska NS (listinná, elektronická).

Internetový odkaz ke zveřejňování informací o systému rozhodování:

<http://www.nsoud.cz/>

<http://infodeska.justice.cz/>

➤ **Kontakty na vedoucí pracovníky až na úroveň vedoucích oddělení (telefon a e-mail)**

Internetový odkaz na kontakty:

http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/ns_web.nsf/Kontakty

➤ **Profesní životopisy funkcionářů NS**

Informace jsou uvedeny v příloze č. 3.

Způsob realizace: NS zveřejňuje povinně informace způsobem umožňujícím vzdálený přístup podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění. Dále je zveřejňován rozvrh práce pro příslušný rok a jeho změny a organizační struktura soudu.

Zodpovídají: vedoucí oddělení styku s veřejností

Termín: trvale

Čl. 6

Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

- 1) Cílem je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.
- 2) Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech.
- 3) Hlavními nástroji jsou:

a) Hodnocení korupčních rizik

Revize a hodnocení korupčních rizik musí být prováděno alespoň jedenkrát ročně. Hodnocení korupčních rizik obsahuje:

1. Identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech NS.
2. Vytvoření katalogu korupčních rizik.
3. Přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik.

Způsob realizace: V rámci hodnocení korupčních rizik lze v souvislosti se stanovováním strategie jejich řízení a s přijímáním opatření ke snížení jejich pravděpodobnosti či dopadu účinně využít zkušenosti a znalosti zaměstnanců jednotlivých úseků soudu.

Zodpovídají: předseda soudu, koordinátor IPP
Termín: trvale

b) Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Pravidelné testování kontrolních mechanismů používaných k identifikaci a odhalování korupčních rizik z hlediska toho, jak jsou účinné pro zabránění či odhalení korupčního jednání; přijímání opatření posilujících tyto mechanismy.

Způsob realizace: Při testování kontrolních mechanismů se NS zaměřuje především na činnosti, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako „Významné“ a dále postupuje sestupně podle míry významnosti rizika.

Zodpovídají: vedoucí zaměstnanci
Termín: trvale

c) Prošetřování rizikových oblastí

Pravidelné prošetřování činností, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné, se provádí s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání.

Způsob realizace: Prošetřování musí být zajištěno způsobem, aby jeho výsledek odrážel hodnocení provedené zaměstnanci realizujícími plnění určitých úkolů v příslušných rizikových činnostech.

Zodpovídají: vedoucí zaměstnanci
Termín: trvale

Čl. 7

Postupy při podezření na korupci

- 1) Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře.
- 2) Bezodkladná reakce při podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.
- 3) Hlavními nástroji jsou:

a) Postupy při prošetřování podezření na korupci

Nastavení postupů vedoucích k bezodkladnému internímu prošetřování podezření na korupci a k minimalizaci vzniklé škody. Příslušní soudní funkcionáři musí nejprve bezodkladně prošetřit relevanci oznámeného podezření na korupci. Součástí postupu je důkladná analýza příčin vzniku korupce a ověření rozsahu korupčního jednání.

Způsob realizace: Postupy při prošetřování podezření na korupci vytvářejí celkový rámec spolu se systémem pro oznamování podezření na korupci – viz čl. 4 odst. 4 písm. d). Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát nebo škod na majetku státu. Za tímto účelem je zřízena Etická komise Nejvyššího soudu, jejíž statut je v příloze č. 2.

Zodpovídají: Etická komise NS

Termín: trvale

b) Následná opatření

Implementace opatření, která omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu. Součástí opatření je i nastavení postupu a odpovědnosti za rozhodování o disciplinárních opatřeních týkajících se účastníků korupčního jednání; disciplinární opatření musí mít za cíl zajištění ochrany majetku státu. Nápravná opatření se uskutečňují v podstatě ve třech rovinách:

1. Úprava vnitřních procesů.
2. Disciplinární opatření.
3. Řešení vzniklých škod.

Způsob realizace: Při navrhování opatření se vychází z doporučení kompetentních vedoucích úseků nebo oddělení.

Zodpovídají: předseda soudu, vedoucí úseků, vedoucí oddělení

Termín: trvale

Čl. 8

Vyhodnocování interního protikorupčního programu

- 1) Cílem je zdokonalovat interní protikorupční program a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč resorty.
- 2) Hlavními nástroji jsou:

a) Shromáždění údajů a vyhodnocování plnění IPP NS

NS vyhodnotí soulad IPP NS s rámcovým resortním interním protikorupčním programem za roky 2018 – 2019. Vyhodnocení účinnosti IPP NS musí být zaměřeno na plnění všech jeho částí (jak kvalitativně, tak kvantitativně), na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

Způsob realizace: Hodnotící postupy jsou efektivní tehdy, jsou-li zpracovány jako závazné se stanovenou konkrétní odpovědností. Musí být časově nastaveny tak, aby korespondovaly s termínem, kdy je podle schválené Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 stanoven termín pro pravidelné vyhodnocení interního protikorupčního programu, jeho aktualizaci a zveřejnění na internetových stránkách Nejvyššího soudu.

Zodpovídají: koordinátor IPP

Termín: vyhodnocení účinnosti – každý sudý rok podle stavu k 31. prosinci lichého roku

b) Zprávy o hodnocení IPP NS

Nejvyšší soud jedenkrát za dva roky zpracuje na základě informací z vyhodnocení jednotlivých vedoucích „Zprávu o plnění IPP NS“ a přijatých nápravných opatřeních. Zpráva o plnění IPP NS obsahuje níže uvedené body:

1. Implementace protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření.
2. Systém a rozsah školení.

3. Katalog korupčních rizik.
4. Počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření.
5. Výsledek hodnocení účinnosti celého interního protikorupčního programu.

Zodpovídají: koordinátor IPP

Termín: zpracování zprávy – každý sudý rok do 30. června podle stavu k 31. 12. lichého roku

c) Aktualizace IPP NS a Katalogu korupčních rizik

Na základě Zprávy o hodnocení IPP NS – viz bod b) – a po kontrole souladu s aktuálním Rámcovým resortním IPP provede Nejvyšší soud aktualizaci IPP NS a jeho aktuální znění zveřejní na svých internetových stránkách. Aktualizovaný IPP NS obsahuje úpravy jednotlivých bodů tam, kde ze zprávy o plnění a z hodnocení účinnosti vyplynula potřeba zlepšení.

Zodpovídají: předseda soudu, koordinátor IPP

Termín: aktualizace – každý sudý rok do 30. června

Čl. 9

Metoda hodnocení korupčních rizik

- 1) Smyslem mapy korupčních rizik je identifikovat oblasti současného systému, ve kterých hrozí nebezpečí výskytu korupčního jednání, popsat korupční rizika a v návaznosti na jejich význam pak další činnosti soudu. Přijímat taková opatření, jež by vedla k minimalizaci těchto korupčních rizik, případně k eliminaci korupčního prostředí. Základní pojmy mapy korupčních rizik:
 - a) **Riziko** – znamená nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení cílů soudu.
 - b) **Pravděpodobnost výskytu rizika (P)** – je možnost vzniku události v budoucnu.
 - c) **Dopad rizika (D)** – je možno chápat jako následek vzniklé události ovlivňující negativně dosažení cílů soudu, přičemž je možné jej rozlišit na přímý materiální dopad a nepřímý materiální dopad s vlivem na společenskou nebezpečnost.
- 2) Významnost jednotlivých procesů (V) je dána součinem pravděpodobnosti výskytu rizika (P) a dopadu identifikovaných rizikových procesů (D).

$$V = P * D$$

- 3) Pro hodnocení míry korupčního rizika budou využita následující hodnotící kritéria:

Pravděpodobnost výskytu korupčního jednání - P

Pravdě- podobnost výskytu rizika	Popis	Příklad
5	Téměř jistý	Ukazující se téměř vždy (80–100%)
4	Pravděpodobný, častý	Projevuje se často (60–80%)
3	Možný, pravděpodobný	Projevuje se průměrně (40–60%)
2	Možný, nepravděpodobný	Ukazuje se občas (5–40%)
1	Téměř vyloučený, výjimečný	Ukazuje se za výjimečných okolností (0–5%)

Dopad výskytu korupčního jednání - D

Stupeň závažnosti	Popis	Následky
5	Nepřijatelný, devastující – jde o vlastní existenci soudu	Zastavení chodu soudu jako celku, organizace není schopna plnit úkoly, které jí ukládá zákon, a pro které byla zřízena, obrovské finanční ztráty
4	Velmi významný, zásadní – selhání základních funkcí soudu	Výpadek chodu rozhodující činnosti soudu, velké finanční ztráty
3	Významný, podstatný	Opakující se výpadky v činnostech soudu, střední finanční ztráty
2	Málo podstatný	Občasné výpadky v činnostech soudu, malé finanční ztráty
1	Prakticky žádný	Výpadky nemají vliv na chod soudu, nevýznamné finanční ztráty

Významnost jednotlivých procesů (míra rizika) – V

V je v rozmezí hodnot 16 – 25	velké riziko, nutno bezprostředně realizovat opatření snižující riziko na přijatelnou úroveň
V je v rozmezí hodnot 10 – 15	střední riziko, nutno realizovat opatření ke snížení rizika
V je v rozmezí hodnot 4 – 9	malé riziko, práce se zvýšenou pozorností (školení, režimová opatření atd.)
V je v rozmezí hodnot 1 – 3	triviální riziko, nejsou vyžadována žádná opatření

Čl. 10

Závěrečná a zrušovací ustanovení

IPP NS je závazný pro všechny soudce a zaměstnance NS. Soudci a zaměstnanci jsou povinni IPP NS v potřebném rozsahu respektovat a řídit se jím, přičemž se nezabývají povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných právních předpisů.

Čl. 11

Účinnost

Tento IPP NS je účinný dnem 1. 7. 2018.

V Brně 27. 6. 2018

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.
předseda Nejvyššího soudu

Etický kodex Nejvyššího soudu

Preambule

(1) Smyslem tohoto kodexu je vytvářet, udržovat a prohlubovat důvěru veřejnosti ve veřejnou a soudní správu, jakož i v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudců Nejvyššího soudu ve smyslu § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Účelem Etického kodexu Nejvyššího soudu (dále jen „Kodex“) je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování soudce a zaměstnance ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům.

Čl. 1

Soudce Nejvyššího soudu

Z hlediska účelu protikorupčního programu je chování soudců podrobně upraveno v § 79 až § 83 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, na něž se výslovně odkazuje.

Zaměstnanec Nejvyššího soudu

Čl. 2

Zákonnost

(1) Zaměstnanec Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) plní úkoly veřejné správy v souladu s ústavním pořádkem, se zákony a ostatními právními předpisy a s právem Evropské unie, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

(2) Při plnění úkolů veřejné správy jedná zaměstnanec NS pouze v rozsahu zákonem svěřené pravomoci orgánu veřejné správy a řídí se interními akty řízení.

Čl. 3

Profesionalita

(1) Výkon veřejné správy je službou veřejnosti. Zaměstnanec NS vykonává veřejnou správu na vysoké odborné úrovni, kterou si prohlubuje průběžným studiem, s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění a ochoty a bez jakýchkoli předsudků.

(2) Zaměstnanec NS jedná korektně s ostatními spolupracovníky i se zaměstnanci jiných orgánů veřejné správy, jakož i s dalšími osobami přicházejícími úředně na NS.

Čl. 4

Nestrannost

(1) Zaměstnanec NS dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a přijaté řešení bylo vždy v souladu s veřejným zájmem. Při rozhodování nesmí zaměstnanec

preferovat osobní či skupinové zájmy, ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Zdrží se při výkonu práce také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost jeho rozhodování.

(2) Při volbě nejvhodnějšího postupu zaměstnanec respektuje v mezích právních předpisů též koncepcí, priority a cíle NS, jeho vnitřní předpisy a pokyny nadřízených vydané v souladu s tímto Kodexem.

(3) Ve shodných nebo podobných případech jedná zaměstnanec NS tak, aby mezi nimi při jednotlivých postupech nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(4) Zaměstnanec NS vystupuje vůči účastníkům právních vztahů tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je srozumitelně; veškerá hodnocení provádí profesionálně, objektivně, bez emocí a bez sledování osobního prospěchu a v souladu s právem.

Čl. 5

Zásady rychlosti a efektivity

(1) Zaměstnanec NS vyřizuje pracovní záležitosti bez zbytečných průtahů, případně ve stanovených lhůtách.

(2) Při plnění úkolů veřejné správy postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady nebo újma na právech.

Čl. 6

Střet zájmů

(1) Zaměstnanec NS svým jednáním předchází situacím, ve kterých by byl vystaven možnému střetu svého soukromého zájmu a zastávané pracovní pozice a získal tak neoprávněný prospěch či výhodu pro sebe nebo někoho jiného.

(2) Zaměstnanec NS nesmí ohrozit veřejný zájem tím, že se bude odvolávat na svou pozici nebo funkci ve věcech, které nesouvisí s plněním jemu svěřených úkolů při výkonu veřejné správy.

(3) Pokud si zaměstnanec NS není jistý, zda jde o činnost slučitelnou s jeho podílem na výkonu veřejné správy, projedná záležitost se svým nadřízeným.

Čl. 7

Zákaz korupčního jednání

(1) Zaměstnanec NS nesmí v souvislosti s výkonem práce přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti veřejné správy, objektivního hodnocení věci a nestranného rozhodování. Dary nebo výhody poskytované zaměstnanci zaměstnavatelem z titulu a výlučně v rámci pracovního poměru tímto nejsou dotčeny.

(2) Zaměstnanec NS se v soukromém životě vyhýbá takovým činnostem, chování a jednání, které by mohly snížit důvěru ve veřejnou správu v očích veřejnosti, nebo dokonce zavdat

příčinu k vydírání zaměstnance v důsledku jeho jednání v rozporu s právními předpisy nebo etickými normami.

(3) Zaměstnanec se vyvaruje vztahů vzájemné závislosti a nepatřičného vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit jeho nestrannost.

(4) Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je zaměstnanec povinen bezodkladně oznámit nabídnutí, nebo získání neoprávněné výhody.

(5) Zaměstnanec NS vynakládá, v souladu s právními předpisy, veškeré úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické spravování a využívání finančních zdrojů a zařízení, které mu byly svěřeny, jakož i služeb, které mu byly poskytnuty. S těmito svěřenými prostředky nakládá efektivně a hospodárně.

Čl. 8 Mlčenlivost

(1) Zaměstnanec NS zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů veřejné správy, jež by mohly poškodit nebo ohrozit činnost zaměstnavatele.

(2) Zaměstnanec je povinen zachovat mlčenlivost o osobních údajích nebo utajovaných informacích v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud není této povinnosti v souladu s právními předpisy zproštěn.

Čl. 9 Informování veřejnosti

Každý zaměstnanec poskytuje informace v souladu s právními předpisy. Informace o činnosti zaměstnavatele veřejnosti sděluje zaměstnanec NS, který je k tomu na základě interního aktu řízení určen.

Čl. 10 Politická nebo veřejná činnost

(1) Zaměstnanec NS jedná při výkonu veřejné správy bez ohledu na případnou politickou stránku věci.

(2) Zaměstnanec NS nebude vykonávat takovou veřejnou činnost, která by mohla narušit důvěru občanů v jeho schopnost nestranně plnit úkoly veřejné správy.

Čl. 11 Reprezentace

(1) Zaměstnanec NS dbá na to, aby byl upraven a oblečen způsobem, který je adekvátní jeho práci a odpovídá vážnosti jeho zaměstnání v rámci soudu.

(2) Zaměstnanec NS jedná s každým ohleduplně, způsobem přiměřeným jeho sociálním schopnostem a komunikačním potřebám, a respektuje jeho osobnost. Veškerá jednání

s dotčenými osobami vede zaměstnanec NS taktně a způsobem, který respektuje důstojnost těchto osob a zachování jejich dobrého jména.

(3) Zaměstnanec NS svým jednáním a vystupováním podporuje důvěryhodnost a vážnost soudu.

Čl. 12

Uplatnitelnost a vymahatelnost

Kodex navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce a pracovním řádu. Zásadní porušování bude posuzováno jako porušení zákoníku práce, resp. pracovního řádu se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Čl. 13

Kontrola dodržování kodexu

Dodržování tohoto Kodexu je povinen kontrolovat každý vedoucí zaměstnanec.

Etická komise Nejvyššího soudu

Čl. 1

(1) Za účelem realizace Interního protikorupčního programu se zřizuje Etická komise Nejvyššího soudu (dále jen „Komise“) jako poradní orgán předsedy Nejvyššího soudu.

(2) Komise projednává veškerá oznámení týkající se korupčního jednání soudců a zaměstnanců Nejvyššího soudu a navrhuje předsedovi Nejvyššího soudu opatření.

Čl. 2

(1) Komise má tři členy. Její funkční období je tříleté.

(2) Po předchozím projednání s vybranými osobami z řad soudců a zaměstnanců Nejvyššího soudu jmenuje předseda Nejvyššího soudu předsedu a členy Komise. Současně jmenuje alespoň jednoho náhradníka. Předsedou Komise musí být vždy soudce.

(3) Poměr členů Komise z řad soudců a zaměstnanců Nejvyššího soudu určuje předseda Nejvyššího soudu. Členem Komise však musí být vždy alespoň jeden soudce.

Čl. 3

(1) Jednání Komise je neveřejné. Předseda Nejvyššího soudu se může zúčastňovat jednání Komise s hlasem poradním, netýká-li se jeho osoby.

(2) Komise je usnášeníschopná, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina jejich členů a svá usnesení schvaluje prostou většinou.

(3) Na jednání Komise může její předseda pozvat také kteréhokoliv soudce nebo zaměstnance Nejvyššího soudu, bude-li jeho slyšení nutné pro projednání konkrétního případu. Pozvaný soudce nebo zaměstnanec Nejvyššího soudu je povinen se na jednání Komise dostavit a zodpovědět dotazy související s daným případem.

(4) Komise je oprávněna vyžádat listiny, dokumenty nebo jiné podklady, které jsou potřebné pro posouzení projednávané věci.

Profesní životopisy funkcionářů Nejvyššího soudu

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.
předseda Nejvyššího soudu

Pracovní zkušenosti:

Období: 1. 10. 1993 dosud
Zaměstnavatel: Česká republika – Nejvyšší soud
Pozice: předseda senátu, od 22. 1. 2015 předseda soudu

Období: 3. 4. 1992 – 30. 9. 1993
Zaměstnavatel: Česká republika – Nejvyšší soud ČR, později Vrchní soud v Praze
Pozice: soudce

Období: 1. 11. 1982 – 1. 4. 1992
Zaměstnavatel: Česká republika – Krajský soud v Ústí nad Labem
Pozice: soudce, od 1. 4. 1983 předseda senátu

Období: 1. 7. 1979 – 31. 10. 1982
Zaměstnavatel: Česká republika – Okresní soud v Mostě
Pozice: předseda senátu

Období: 1. 8. 1977 – 30. 6. 1979
Zaměstnavatel: Česká republika – Okresní soud v Mostě
Pozice: justiční čekatel

Vzdělání:

6. 5. 1979 Odborná justiční zkouška
1972 – 1977 Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, titul JUDr. 24. 4. 1980,
titul Ph.D. 12. 7. 1999, titul prof. 23. 10. 2006

JUDr. Roman Fiala
místopředseda Nejvyššího soudu

Pracovní zkušenosti:

Období: 1. 9. 2002 dosud
Zaměstnavatel: Česká republika – Nejvyšší soud
Pozice: soudce, od 1. 1. 2011 místopředseda soudu

Období: 1. 6. 1994 – 31. 8. 2002
Zaměstnavatel: Česká republika – Krajský soud v Brně
Pozice: předseda senátu, od 1. 7. 2001 místopředseda soudu

Období: 21. 12. 1989 – 31. 5. 1994
Zaměstnavatel: Česká republika – Městský soud v Brně
Pozice: předseda senátu

Období: 1. 8. 1987 – 20. 12. 1989
Zaměstnavatel: Česká republika – Městský soud v Brně
Pozice: justiční čekatel

Vzdělání:

28. 9. 1989 Odborná justiční zkouška
1983 - 1987 Právnická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně,
titul JUDr. 3. 6. 1987

Ing. Roman Krupica
ředitel správy Nejvyššího soudu

Pracovní zkušenosti:

Období: 1. 8. 2005 - dosud
Zaměstnavatel: Česká republika – Nejvyšší soud
Pozice: interní auditor, od 1. 1. 2016 ředitel správy soudu

Období: 1. 1. 2002 – 31. 7. 2005
Zaměstnavatel: Česká republika – Finanční ředitelství v Brně
Pozice: zaměstnanec oddělení finanční kontroly

Období: 1. 1. 2001 – 31. 12. 2002
Zaměstnavatel: Česká republika – Finanční úřad Brno III.
Pozice: správce daně

Období: 1. 6. 2000 – 31. 12. 2000
Zaměstnavatel: OKAY s.r.o.
Pozice: asistent ředitele prodeje

Vzdělání:

1995 – 2000 Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně, titul Ing.